

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Ο οίκος αξιολόγησης DBRS αναβάθμισε την τάση του αξιόχρεου της Ελλάδας σε θετική από σταθερή

Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης DBRS επιβεβαίωσε το μακροπρόθεσμο αξιόχρεο της Ελλάδας στη βαθμίδα BB (χαμηλό), ενώ αναβάθμισε την τάση του (trend) σε θετική από σταθερή, καθώς διαπίστωσε πρόοδο από αρκετές απόψεις μετά την τελευταία αξιολόγησή του. Σημειώνεται ότι η τελευταία αξιολόγηση του DBRS έγινε στις 3 Μαΐου φέτος, όταν αναβάθμισε το αξιόχρεο της Ελλάδας σε BB (χαμηλό) από B (υψηλό).

Όπως αναφέρει ο οίκος σε ανακοίνωσή του, η επιβεβαίωση του αξιόχρεου «αντανακλά το γεγονός ότι η Ελλάδα βγαίνει από τα χρόνια της κρίσης και διατρέχει το τρίτο συνεχόμενο έτος ανάπτυξης. Οι στόχοι για το πρωτογενές πλεόνασμα είναι σε τροχιά. Υπάρχει ένα μεγάλο ταμειακό απόθεμα ασφαλείας που αντιστοιχεί στις δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα για περίπου δύο χρόνια και το κόστος δανεισμού βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο μετά την κρίση».

Ο οίκος σημειώνει ότι το βάρος του δημόσιου χρέους είναι μεγάλο και εκτιμάται από την κυβέρνηση ότι θα ανέλθει στο 173,3% του ΑΕΠ στο τέλος του 2019. Ωστόσο, προσθέτει, το υψηλό δημόσιο χρέος μετριάζεται σε κάποιο βαθμό από την πολύ μεγάλη μέση διάρκεια αποπληρωμής του και από το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος του κατέχουν ευρωπαϊκοί θεσμοί.

«Μετά την τελευταία αξιολόγηση του αξιόχρεου έχει γίνει πρόοδος από αρκετές απόψεις, που οδηγεί στη θετική τάση», τονίζει ο οίκος, προσθέτοντας ότι υπάρχει μία νέα κυβέρνηση που έχει πλειοψηφία στη Βουλή «με ισχυρή δέσμευση και δυναμική στη θέσπιση της μεταρρυθμιστικής ατζέντας της. Η ενεργή στρατηγική για το δημόσιο χρέος έχει παγιώσει την πρόσβαση στις αγορές και επιπρόσθετα η Ελλάδα είναι σε τροχιά να αποπληρώσει πρόωρα ποσό 2,7 δισ. ευρώ του σχετικά πιο ακριβού χρέους της στο ΔΝΤ. Επιπλέον, το σχήμα προστασίας στοιχείων ενεργητικού «Ηρακλής» φαίνεται ότι θα στηρίξει την αφαίρεση από τους ισολογισμούς των τραπεζών των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων τους, ενώ οι έλεγχοι στην κίνηση κεφαλαίων ήρθαν πλήρως την 1η Σεπτεμβρίου του 2019».

Μετά από απώλειες 30% τα χρόνια των μνημονίων ... Αύξηση της περιουσίας των ελλήνων τον τελευταίο χρόνο

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Credit Suisse, τα συμπεράσματα της οποίας αναλύει η Alpha Bank. Από τα μέσα του 2018 έως τα μέσα του 2019 ο πλούτος ανά ενήλικα στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 2,7% σε ετήσια βάση, ενώ αντίστοιχα ο μη χρηματοοικονομικός πλούτος αυξήθηκε κατά 1,6%. Η ίδια μελέτη σημειώνει ότι τη δεκαετία 2000-2010 ο πλούτος των Ελλήνων αυξήθηκε κατά 91%, για να χαθεί στα μνημονιακά χρόνια ένα 30%. Σε ό,τι αφορά τις πρόσφατες εξελίξεις, η Alpha Bank σημειώνει ότι η ανάκαμψη του συνολικού καθαρού πλούτου μπορεί να αποδοθεί στους εξής παράγοντες:

την ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων, όπως αυτή αποτυπώνεται στην άνοδο των τιμών των οικιστικών ακινήτων κατά 6,3%, σε ετήσια βάση, στο α' εξάμηνο 2019,
την αύξηση των τιμών των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου,
την αύξηση του γενικού δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά 41,9% από τις αρχές του έτους μέχρι σήμερα,
την ενίσχυση των καταθέσεων των νοικοκυριών κατά 4,2 δις. ευρώ στο εννεάμηνο του 2019 και
την περαιτέρω μείωση του ιδιωτικού χρέους.

Εξετάζοντας τις σωρευτικές μεταβολές σε χρονικά διαστήματα, δηλαδή 2000-2010 και 2010-2019, διαπιστώνεται ότι ο πλούτος ενός ενήλικου Έλληνα σχεδόν διπλασιάστηκε τη δεκαετία 2000-2010 (+91%), το 30% του οποίου απολέσθηκε στη συνέχεια, δηλαδή μεταξύ των ετών 2010 και 2019. Στις υπόλοιπες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου η σωρευτική μεταβολή του πλούτου ανά ενήλικα τη δεκαετία 2000-2010 ήταν μεγαλύτερη σε σύγκριση με την Ελλάδα, καθώς στην Κύπρο ήταν ίση με 165%, στην Ιταλία με 98% και στην Πορτογαλία με 114%.

Συγκεκριμένα, το διάστημα 2007-2012 ο πλούτος ανά ενήλικα μειώθηκε σχεδόν κατά το ήμισυ (-48,4%), γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στην πτώση των τιμών των χρεογράφων, κυρίως μετοχών και ομολόγων και στο συνδυαστικό αποτέλεσμα της υποχώρησης των τιμών των ακινήτων, αλλά και του περιορισμού της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας. Παράλληλα, πτώση σημείωσαν οι καταθέσεις των νοικοκυριών, η οποία μάλιστα ήταν ραγδαία την τριετία 2010-2012, ενώ από το 2010 ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των δανείων προς τα νοικοκυριά εισήλθε σε αρνητικό έδαφος. Το 2013 ο πλούτος ανά ενήλικο άτομο στην Ελλάδα ανέκαμψε, προσωρινά ωστόσο, καθώς την επόμενη διετία μειώθηκε εκ νέου κατά 22%, με τις καταθέσεις και τις τιμές των ακινήτων να υποχωρούν περαιτέρω.

Παρά το γεγονός ότι οι εν λόγω χώρες, όπως και η Ελλάδα, ακολούθησαν προγράμματα οικονομικής προσαρμογής εντός της τελευταίας δεκαετίας, η εικόνα που παρουσιάζουν στο διάστημα 2010-2019 είναι διαφορετική, καθώς η μείωση του καθαρού πλούτου ανά ενήλικο άτομο ήταν σχετικά περιορισμένη στην Κύπρο (-6%) και την Ιταλία (-1%), ενώ στην Πορτογαλία σημειώθηκε αύξηση ύψους 16%. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι τα προγράμματα προσαρμογής σε αυτές τις χώρες ολοκληρώθηκαν νωρίτερα σε σχέση με την Ελλάδα.

Για τους Έλληνες, ο χρηματοοικονομικός πλούτος εξακολουθεί να έχει τη μεγαλύτερη βαρύτητα, καθώς αποτελεί το 69,2% του μικτού πλούτου, δηλαδή του αθροίσματος χρηματοοικονομικού και μη χρηματοοικονομικού πλούτου, ποσοστό που είναι το δεύτερο υψηλότερο μεταξύ των επιλεγμένων χωρών μετά το αντίστοιχο της Ισπανίας.

Σε παγκόσμιο επίπεδο φαίνεται ότι η τάση είναι σταθερά αυξητική, καθώς ο πλούτος ανά ενήλικα αυξήθηκε και τα δύο υπό εξέταση χρονικά διαστήματα.

Σύμφωνα με έρευνα της Credit Suisse, τα συμπεράσματα της οποίας αναλύει η Alpha Bank, ο πλούτος των Ελλήνων σημείωσε άλμα 91% τη δεκαετία 2000-2010, το 30% του οποίου απολέσθηκε μεταξύ 2010 και 2019.

Handelsblatt: «Οι Έλληνες ξαναβρίσκουν το θάρρος τους»

«Οι Έλληνες ξαναβρίσκουν το θάρρος τους μετά την κρίση» επιγράφεται άρθρο στην ηλεκτρονική έκδοση της Handelsblatt, το οποίο επισημαίνει ότι »αρχίζει να διαχέεται μία αισιοδοξία».

Αυτό τουλάχιστον, σύμφωνα με τον αρθρογράφο, δείχνει επίκαιρη δημοσκόπηση του ινστιτούτου Kappa Research: «Δύο στους τρεις Έλληνες πιστεύουν ότι η χώρα τους ξεπερνά ή έχει ήδη ξεπεράσει την κρίση. Έξι στους δέκα προσδοκούν υψηλούς δείκτες ανάπτυξης για τα επόμενα πέντε χρόνια. Η δημοσκόπηση αποτελεί ένδειξη εμπιστοσύνης προς τη νέα κυβέρνηση του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, ο οποίος κέρδισε καθαρά τις βουλευτικές εκλογές στις αρχές Ιουλίου με το συντηρητικό κόμμα της Ν.Δ. Το 48% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι ο Μητσοτάκης είναι ο πιο κατάλληλος πρωθυπουργός. Μόνο το 34% αναφέρει το ίδιο για τον προκάτοχό του, τον αριστερό Αλέξη Τσίπρα».

Η άλλη πλευρά του νομίσματος: «Μπορεί δύο στους τρεις Έλληνες να πιστεύουν ότι η χώρα άφησε πίσω της τον κίνδυνο, αλλά την ίδια στιγμή το 55% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι δεν έχουν ξεπεραστεί τα αίτια που προκάλεσαν την κρίση. Έξι στους δέκα ζητούν από την κυβέρνηση να καταβάλει μεγαλύτερη προσπάθεια για να πατάξει τη διαφθορά, το 57% ζητεί μείωση της γραφειοκρατίας, το 48% εκφράζει τη δυσανεξία του για το έργο της δικαιοσύνης, ο ένας στους τρεις μιλάει για την ανάγκη μεταρρυθμίσεων στο εκπαιδευτικό σύστημα».

Όπως επισημαίνει ο ανταποκριτής της Handelsblatt, «η δυσπιστία δεν είναι αδικαιολόγητη». «Μπορεί η χώρα, που αποχώρησε από το πρόγραμμα στήριξης τον Αύγουστο του 2018, να έχει ξεπεράσει την κρίση, αλλά οι επιπτώσεις της θα επιδρούν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Με τους σημερινούς ρυθμούς ανάπτυξης γύρω στο 2% το ΑΕΠ δεν πρόκειται να επανέλθει σε επίπεδα προ κρίσης πριν από το 2030», συμπληρώνει.

«Πιο αυστηρός» νόμος περί ασύλου

Σύντομες, αλλά πολυάριθμες οι αναφορές των γερμανικών μέσων ενημέρωσης στον νέο νόμο περί ασύλου που ενέκρινε η Βουλή των Ελλήνων. «Η Ελλάδα ψηφίζει πιο αυστηρό νόμο για το άσυλο» γράφει η Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ), η οποία επισημαίνει ότι «στόχος είναι να αποφορτισθούν τα ελληνικά νησιά, να επιταχυνθεί η επεξεργασία των αιτήσεων και να απελαθούν πάραυτα οι αιτούντες άσυλο που δεν δείχνουν διάθεση συνεργασίας». Η εφημερίδα παραθέτει και την κριτική της αντιπολίτευσης, καθώς και πολλών ΜΚΟ, που θεωρούν ότι με τη νέα νομοθεσία «απεμπολείται το δικαίωμα για μία ολοκληρωμένη επεξεργασία του αιτήματος για παροχή ασύλου».

Επικρίσεις από τη Γερμανική Ραδιοφωνία (Deutschlandradio), η οποία σε σχόλιό της αναφέρει: «Οι ανθρωπιστικές οργανώσεις έχουν δίκιο να επικρίνουν την αυστηρότερη ελληνική νομοθεσία περί ασύλου. Υφίσταται πραγματικά ο κίνδυνος να διεκπεραιώνονται οι πρόσφυγες με διαδικασίες-εξπρές, χωρίς να εξετάζεται η πραγματική ιστορία του κάθε ανθρώπου ξεχωριστά». Κριτική και από την οργάνωση Pro Asyl: «Το κράτος δικαίου στην Ελλάδα βρίσκεται σε ελεύθερη πτώση μετά την αλλαγή του νόμου περί ασύλου» λέει ο γενικός διευθυντής της οργάνωσης Πέτερ Μπούρκχαρντ στο Γερμανικό Καθολικό Πρακτορείο Ειδήσεων (KNA). Ο ίδιος υποστηρίζει ότι η Τουρκία δεν μπορεί να θεωρείται «ασφαλής τρίτη χώρα» και κατά συνέπεια οι απελάσεις προς την Τουρκία «παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο».

Πηγή: DW

«Πάγο» βάζει η Κίνα σε πιθανή συμφωνία με ΗΠΑ

Η Κίνα παραμένει επιφυλακτική ως προς την κατάληξη της λεγόμενης «πρώτης φάσης» και εάν θα οδηγήσει πράγματι σε σύναψη περιορισμένου εύρους συμφωνίας με τις ΗΠΑ. Ο λόγος είναι η απρόβλεπτη συμπεριφορά του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ και η απροθυμία του να άρει, έστω σταδιακά, όλους τους δασμούς στις εισαγωγές κινεζικών προϊόντων στις ΗΠΑ.

Ενόψει της σύναψης περιορισμένου εύρους συμφωνίας, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί στις επόμενες εβδομάδες, Κίνα και ΗΠΑ προβαίνουν σε παραχωρήσεις. Η Ουάσινγκτον δεν προχώρησε στην επιβολή περαιτέρω δασμών, που ήταν προγραμματισμένοι για τις 15 Οκτωβρίου, ενώ έχει αφήσει ανοιχτό το ενδεχόμενο να ακυρώσει και τους δασμούς στις 15 Δεκεμβρίου. Η Κίνα, προσπαθώντας να πραγματοποιήσει την υπόσχεσή της για αγορά αμερικανικών αγροτικών προϊόντων αξίας έως και 50 δισ. δολαρίων, ενδέχεται να καταργήσει τους επιπλέον δασμούς στις εισαγωγές που είχε επιβάλει πέρυσι.

«Αυτό που μπορεί να κάνει η (κινεζική) κυβέρνηση είναι να καταργήσει τους επιπλέον δασμούς, και οι δύο πλευρές οφείλουν να τους καταργήσουν. Έπειτα, να αφήσουν τις εταιρείες να αγοράσουν κατά βούληση και βάσει των κανόνων της αγοράς, όπως δήλωσε στο Reuters ο Τσάο Ντερόνγκ, πρόεδρος της κινεζικής εμπορικής ένωσης CFNA. Η κατάργηση των δασμών θα δημιουργούσε ένα υγιές και πρακτικό πλαίσιο εμπορίου χωρίς να υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να αγοράσουν συγκεκριμένες ποσότητες σε περιορισμένο χρονοδιάγραμμα. «Αφότου αρθούν οι δασμοί, το εμπόριο θα επιστρέψει σε φυσιολογικές συνθήκες. Οι ποσότητες που θα αγοράζουν μετά οι εταιρείες θα εξαρτώνται από την αγορά», σημείωσε ο Τσάο Ντερόνγκ, προσθέτοντας ότι η δέσμευση της Κίνας για εισαγωγές αγροτικών προϊόντων αξίας 40 έως 50 δισ. δολαρίων θέτει πολύ ψηλά τον πήχυ και κανένας δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι θα πραγματοποιηθεί».

Μικρή μόνον αναστάτωση προκάλεσε στις δύο πλευρές η ακύρωση της συνόδου Οικονομικής Συνεργασίας Ασίας – Ειρηνικού (APEC) στη Χιλή, όπου αναμενόταν να συναφθεί η περιορισμένη συμφωνία μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας. Ο Ντόναλντ Τραμπ ανάρτησε χθες στον λογαριασμό του στο Twitter ότι «η νέα τοποθεσία θα ανακοινωθεί σύντομα. Ο πρόεδρος Σι και ο πρόεδρος Τραμπ θα υπογράψουν»

Κρι-Κρι: Επενδύσεις 27 εκατ. για την τριετία 2019-2021

Την υλοποίηση νέου επενδυτικού προγράμματος ύψους 27 εκατ. ευρώ, με ίδια κεφάλαια, την τριετία 2019- 2021 προγραμματίζει η ελληνική γαλακτοβιομηχανία Κρι-Κρι, στοχεύοντας στην επέκταση της παραγωγικής της δραστηριότητας στο γιαούρτι και την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων παγωτού. Παράλληλα η διοίκηση διερευνά την είσοδο της εταιρείας σε άλλες κατηγορίες τροφίμων που θα είναι ελληνικά, παραδοσιακά και υγιεινά.

Όπως ανέφερε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος Παναγιώτης Τσινάβος στο πλαίσιο επίσκεψης χθες δημοσιογράφων στις εγκαταστάσεις της εταιρείας στις Σέρρες, η Κρι-Κρι πέρυσι ολοκλήρωσε ένα πενταετές επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 43 εκατ. ευρώ που αφορούσε πάγιο εξοπλισμό και πλέον προχωρά στην υλοποίηση νέων επενδύσεων ύψους 27 εκατ. ευρώ.

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος, επενδύσεις 12 εκατ. ευρώ αφορούν την αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας, 6 εκατ. ευρώ εκσυγχρονισμούς, 5 εκατ. ευρώ κατασκευή και λειτουργία ενός σταθμού βιοαερίου και 4 εκατ. ευρώ αφορούν αντικαταστάσεις μηχανολογικού εξοπλισμού. Σημειώνεται ότι στις νέες επενδύσεις περιλαμβάνεται η δημιουργία μιας νέας γραμμής παραγωγής καινοτόμου προϊόντος παγωτού για την ελληνική και τη διεθνή αγορά, ύψους 5 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τον κ. Τσινάβο, η Κρι-Κρι συνεχίζει και το 2019 την ανοδική της πορεία. Συγκεκριμένα το 2019 εκτιμάται ότι ο τζίρος θα ξεπεράσει τα 100 εκατ. ευρώ από 94 εκατ. ευρώ το 2018. Όπως είπε ο επικεφαλής της εισηγμένης εταιρείας, κατά την περίοδο 2000-2018 η Κρι-Κρι κατέγραψε μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 13,9%. Σημειώνεται ότι σε σύγκριση με το 2000 έχει υπερδεκαπλασιάσει τον τζίρο της που ήταν 9,1 εκατ. ευρώ.

Η δυναμική πορεία της εταιρείας αποτυπώνεται και στα μερίδια αγοράς της. Συγκεκριμένα, το μερίδιο αγοράς (σε όγκο) γιαουρτιού στην Ελλάδα διαμορφώνεται σήμερα σε 15,8% καταλαμβάνοντας τη δεύτερη θέση μεταξύ των επώνυμων γιαουρτιών. Σύμφωνα με τον κ. Τσινάβο, η διείσδυση της Κρι-Κρι στα ελληνικά νοικοκυριά είναι πολύ μεγάλη καθώς παράγει πάνω από 80% των γιαουρτιών ιδιωτικής ετικέτας με αποτέλεσμα περίπου ένα στα τέσσερα γιαούρτια στην ελληνική αγορά να έχουν παραχθεί από την εταιρεία.

Επίσης το μερίδιο αγοράς (σε όγκο) παγωτού στην Ελλάδα διαμορφώνεται σε 15,5%. Σημειώνεται ότι η εταιρεία διαθέτει 16.500 σημεία πώλησης στην Ελλάδα και 5.000 σημεία πώλησης σε Κύπρο, Βόρεια Μακεδονία, Αλβανία, Ιράκ και Κίνα.

Η Κρι - Κρι εξάγει το 40% της παραγωγής της - κυρίως γιαούρτι- σε 30 χώρες.

Ερωτηθείς σχετικά με την πιθανότητα συνεργασίας με στρατηγικό επενδυτή, ο κ. Τσινάβος διευκρίνισε ότι η διοίκηση της Κρι-Κρι «δεν ψάχνει για επενδυτές». Όπως είπε, «έχουμε στο χρηματιστήριο ένα free float της τάξης του 26%. Είμαστε ανοιχτοί σε συνεργασίες κάτω από προϋποθέσεις που θα δώσουν σημαντική ώθηση στην εταιρεία» και συνέχισε «η εταιρεία επενδύει συνεχώς, έχει ελάχιστο δανεισμό, σημαντική ανάπτυξη και είναι κερδοφόρα. Οι μέτοχοι είναι ευχαριστημένοι και δεν βιαζόμαστε να προχωρήσουμε σε εκχώρηση ποσοστού».

Παράλληλα υποστήριξε ότι η Κρι-Κρι δεν ενδιαφέρεται να προχωρήσει σε εξαγορά άλλης εταιρείας, επισημαίνοντας χαρακτηριστικά ότι «η ελληνική αγορά είναι πολύ μικρή για μια εταιρεία να διαθέτει πολλά brands στην ίδια κατηγορία».

Αναφορικά με το Brexit και τα προβλήματα που πιθανόν να δημιουργήσει στην εταιρεία, ο επικεφαλής της Κρι-Κρι επεσήμανε ότι έχει γίνει ειδική μελέτη για την αντιμετώπισή τους και εκτίμησε ότι η ομαλή έξοδος της Βρετανίας από την ΕΕ θα επιβαρύνει το κόστος κατά 2-3% (πχ μεταφορικά κόστη), επιβάρυνση η οποία έχει ήδη συνυπολογιστεί. Σημειώνεται ότι στις εξαγωγές γιαουρτιού, πρώτη αγορά για την Κρι-Κρι είναι η βρετανική, με πωλήσεις 18-20 εκατ. ευρώ.

Παραμύθι το μεταπολεμικό γερμανικό οικονομικό «θαύμα»;

Εν μέσω ευρωκρίσης οι αναλύσεις της Ουλρίκε Χέρμαν στην εφημερίδα Tageszeitung εξέφραζαν κατανόηση για τα δεινά των Ελλήνων, αλλά και κριτική για τις παραδοσιακές πολιτικές δυνάμεις που ήταν τουλάχιστον συνυπεύθυνες γι αυτά. Στο βιβλίο της "Η νίκη του Κεφαλαίου" μας εξηγεί ότι "άλλο είναι το χρήμα και άλλο το κεφάλαιο", ενώ δεν διστάζει να υποστηρίξει την άποψη ότι "από την παγκοσμιοποίηση δεν κινδυνεύουμε". Τώρα η Ουλρίκε Χέρμαν προκαλεί αίσθηση, για μία ακόμη φορά, με ένα βιβλίο για το "παραμύθι" της γερμανικής οικονομίας. ("Deutschland, ein Wirtschaftsmärchen").

Πού είναι το παραμύθι; Η Χέρμαν, που έχει σπουδάσει τραπεζική οικονομία, αλλά επίσης ιστορία και φιλοσοφία, υποστηρίζει ότι δεν ισχύει το ένδοξο αφήγημα που θέλει τη μεταπολεμική Γερμανία να βγαίνει από τα ερείπια ενός χαμένου πολέμου για να εξελιχθεί σε οικονομική υπερδύναμη βασισμένη μόνο στη σκληρή δουλειά και στην εμπνευσμένη καθοδήγηση του φιλελεύθερου Λούντβιχ Έρχαρντ, ο οποίος και σήμερα αποκαλείται "πατέρας του γερμανικού οικονομικού θαύματος". Μόνο που το "οικονομικό θαύμα", λέει η Χέρμαν, εκδηλώθηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη και βασιζόταν κυρίως στα δισεκατομμύρια της αμερικανικής βοήθειας για την ανοικοδόμηση της γηραιάς ηπείρου.

Αιχμές για τη Μπούντεσπανκ

Ούτε η γερμανική κεντρική τράπεζα, η περίφημη Μπούντεσπανκ- ο θεματοφύλακας της αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας- ξεφεύγει από τα πυρά της Ουλρίκε Χέρμαν. Κατά την άποψή της οι τραπεζίτες της Φρανκφούρτης έχουν πέσει έξω πολλές φορές στους υπολογισμούς τους, με συνέπειες που θα μπορούσαν να είναι ολέθριες για τη χώρα. Από την άλλη πλευρά, υποστηρίζει η Γερμανίδα δημοσιογράφος και συγγραφέας, υπήρξαν ευεργετικές πολιτικές αποφάσεις με ευρύτερα κριτήρια που συνέβαλαν στην οικονομική ανόρθωση και ανάπτυξη της Γερμανίας μετά το 1945. Αναφέρει δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα: "Ο Αντενάουερ αποφάσισε να ακολουθήσει τον δρόμο της Ευρώπης αγνοώντας τον Έρχαρντ. Και ο Κολ αγνόησε τη Μπούντεσπανκ, προωθώντας τη νομισματική ενοποίηση της Γερμανίας" μετά την πτώση του Τείχους.

Και η περίφημη "κοινωνική οικονομία της αγοράς" που είχε σημαδέψει τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες στις όχθες του Ρήνου; Η Ουλρίκε Χέρμαν θεωρεί ότι πρόκειται απλώς για επιτυχημένη προπαγανδιστική επινόηση, η οποία διαρκεί μέχρι σήμερα, ενώ στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια ήταν ένα πρόσχημα για να διατηρήσουν την επιρροή και τον πλούτο τους οι οικονομικές ελίτ που είχαν διαμορφωθεί την εποχή του ναζιστικού καθεστώτος. Μάλιστα περιγράφει τον Λούντβιχ Έρχαρντ ως ομοιοταξιστή και φιλάργυρο καριερίστα επί Χίτλερ, ο οποίος μετά το 1945 δεν φειδεται ψεμάτων για να ξεπλύνει το παρελθόν του σε υποτιθέμενες αντιστασιακές δράσεις. Ο ίδιος ο Έρχαρντ είχε καταγραφεί πλέον στη συλλογική μνήμη ως σύμβολο ευημερίας με την πληθωρική παρουσία του και το πούρο μονίμως στο στόμα. Ωστόσο για την Ουλρίκε Χέρμαν απλώς θυμίζει το παραμύθι του Άντερσεν, όπου "ο βασιλιάς είναι γυμνός", αλλά κανείς δεν τολμά να το πει.

Ο μύθος του "καλοπληρωτή"

Αλλά η Ουλρίκε Χέρμαν δεν σταματάει εδώ. Με συγκεκριμένα επιχειρήματα και ορθολογική σκέψη επιχειρεί να θεμελιώσει την άποψη πως η επανένωση της Γερμανίας ήταν "δαπανηρή, αλλά δωρεάν", πως ο τελευταίος σοσιαλδημοκράτης καγκελάριος Γκέρχαρντ Σρέντερ μετέτρεψε τη χώρα σε "παράδεισο πλουσίων" ενισχύοντας ό,τι πιο αντικοινωνικό στην υποτιθέμενη κοινωνική οικονομία της αγοράς, πως στην διεθνή χρηματοοικονομική κρίση του 2007 και στην κρίση του ευρώ που ακολούθησε η Γερμανία δεν ήταν ο "καλοπληρωτής της Ευρώπης", όπως την ήθελε το συλλογικό στερεότυπο.

Το πόνημα έχει και μία επίκαιρη διάσταση, καθώς συμπίπτει με τη συζήτηση για την προστασία του κλίματος και τη στροφή σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Και σε αυτόν τον τομέα η Ουλρίκε Χέρμαν θεωρεί ότι οι συνταγές Έρχαρντ θα μπορούσαν να έχουν ολέθριες συνέπειες για το μέλλον. Και αυτό γιατί, όπως επισημαίνει, στην περίοδο 1990-2015 η ενεργειακή απόδοση στη Γερμανία μπορεί να έχει βελτιωθεί κατά 50%, αλλά στο ίδιο χρονικό διάστημα ήταν τόσο μεγάλη η οικονομική ανάπτυξη, ώστε οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα παρέμειναν στα ίδια επίπεδα. Κι έτσι η Ουλρίκε Χέρμαν προειδοποιεί ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέο "παραμύθι της οικονομίας": στην προσπάθεια να συμφιλιωθεί η οικονομική ανάπτυξη με την οικολογία.

Πηγή: Deutsche Welle